

індустрії гостинності та позитивно впливають на підготовку студентів до майбутньої професійної діяльності.

Перспективою подальших досліджень вбачаємо у розробці інтерактивних тренінгів при вивченні окремих дисциплін для спеціальності «Професійна освіта (сфера обслуговування)» на факультеті дошкільної та технологічної освіти Криворізького державного педагогічного університету.

Список використаних джерел

1. Бойко М. Г. Організація готельного господарства: підручник. Київ : Київський національний торговельно-економічний університет, 2006. 494 с.
2. Волкова Н. П. Інтерактивні технології навчання у вищій школі: навчально-методичний посібник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 360 с.
3. Нечаюк Л. І., Нечаюк Н. Н. Готельно-ресторанний бізнес: менеджмент. Навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 346 с.
4. Сокол Т. Г. Організація обслуговування в готелях і туристичних комплексах : навчальний посібник. Київ : Альтерпрес, 2009. 447 с.
5. Управління сучасним готельним комплексом: навч. посіб./За ред. члена-кор. НАН України, д.е.н. проф. Дорогунцова С. І. Київ : Ліра-К, 2005. 520 с.

РЕАЛІЗАЦІЯ СТУДЕНТСЬКОГО ВОЛОНТЕРСЬКОГО ПРОЄКТУ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ: ІНТЕРНЕТ, ТЕЛЕБАЧЕННЯ»

Синоруб Галина Петрівна

кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри журналістики,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
sunoryb@ukr.net

Драган-Іванець Наталя Василівна

кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри журналістики,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
drahan_ivanec@tnpu.edu.ua

Повномасштабне вторгнення російської федерації в Україну – черговий (після Covid-19) виклик для освітньої галузі, що вимагає нових форматів викладання, адаптації навчальних програм до існуючих умов, які дають можливість проводити освітній процес на сучасному, творчому, ефективному рівні [1, с. 137]. Запровадження змішаної форми навчання передбачає частину пізнавальної діяльності студентів під час аудиторних занять та частину – на роботу з електронними ресурсами.

Така форма навчання має кілька варіантів:

- поєднання очної форми з дистанційною;
- поєднання різних форматів навчання в межах академічної групи (основне очне навчання з використанням технологій дистанційного навчання та різних форм роботи з електронними ресурсами, онлайн-курсами тощо);
- поєднання самостійного навчання та аудиторної роботи;
- змішування основного навчального контенту (навчальної літератури) із зовнішніми матеріалами (електронними ресурсами) [3].

Здобуваючи спеціальність «Журналістика», студенти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка на 4 курсі вивчають дисципліни «Спеціалізація: інтернет» та «Спеціалізація: телебачення», які є у складі вибіркової компоненти освітньої програми в циклі професійної підготовки. Впродовж другого семестру, який розпочався після початку повномасштабної війни (24 лютого 2022 року), викладачами дисциплін впроваджено практико-орієнтований підхід, суть якого полягає у переході від навчальної діяльності у професійну. Отримавши знання з дисциплін журналістського фаху: телебачення (основи зйомки та монтажу відео (технічні можливості зйомок; робота зі світлом та звуком; налаштування апаратури; програми для монтування відео; принципи монтування відео; відеохостинги; поширення відео в інтернеті; вірусне відео)) й інтернет-журналістики (відео на телебаченні та в інтернеті; робота в кадрі; пошукова оптимізація; пошук інформаційних приводів та експертів; написання текстів для мережі; робота з фото та аудіо; просування контенту в соціальних мережах; онлайн-інструменти в роботі редакції), викладачами та здобувачами освіти обумовлено створення творчого волонтерського відео-проєкту під назвою «Підтримуємо, допомагаємо, віримо» [4]. Основне завдання такої форми роботи полягало у зйомці відеороликів, телесюжетів, відеоінтерв'ю, фоторепортажів та мистецьких постерів про волонтерство студентів ТНПУ, про допомогу ЗСУ та про внутрішньо переміщених осіб. Реалізація ідеї на практиці, документування власної діяльності у формі звітів, презентація створених та реалізованих проєктів є професійною реалізацією та соціальною адаптацією здобувачів вищої освіти в умовах війни. Відеосюжети про волонтерство є не що інше як онлайн-волонтерство, оскільки відзняті історії з героями подій, висвітлення діяльності волонтерського центру є медіаконтентом конструктивної журналістики, що спрямований на актуалізацію проблеми, інформування про підтримку та допомогу. Поширення відеоконтенту на різні інформаційні платформи (соціальні мережі, сайти кафедри журналістики та ТНПУ), зосереджує увагу онлайн-аудиторії на важливості та необхідності волонтерської діяльності, ілюструє творчу діяльність майбутніх фахівців.

У процесі підготовки студентів до опису концепції медіапродукту викладачам необхідно наголосити про дотримання алгоритмів створення відео та його обов'язкових компонентів, серед яких:

- заголовок – один або кілька текстових об'єктів, що з'являються на початку відео;
- титри – текстові одиниці, що використовуються для пояснення зображення та містять відомості про авторів відео;
- звуковий супровід, який може бути кількох видів: записаний разом з відео, дикторський (коментар або пояснення до відео), музичний – музичний твір, що використовується як фоновий під час перегляду відео;
- візуальні ефекти – використовуються для зміни зовнішнього викладу зображення, наприклад, переходу до чорно-білого зображення або досягнення ефекту старого кіно;
- ефекти переходу від одного кадру до іншого.

Аби створити якісний відеоконтент необхідно дотримуватися певної послідовності:

- на першому етапі розробляється сценарій відео;
- на другому етапі виконується зйомка всіх епізодів відповідно до сценарію, добирається музика, фото, малюнки, записується звуковий супровід;
- на третьому етапі виконується монтаж – опрацювання та структурування окремих кадрів для отримання цілісного продукту. У ході монтажу відзнятий матеріал редагується, уточнюється сценарій, накладається звук і титри тощо [7].

Для монтування відео здобувачам освіти пропонуються використовувати такі програми:

1. Windows Movie Maker – програма для редагування відео від компанії Microsoft. Дозволяє додавати ефекти, звуковий супровід, титри і плавні переходи.
2. Windows Live Movie Maker – безкоштовна популярна програма для створення і редагування відео, яка входить у пакет «Основні компоненти Windows».
3. XMedia Recode – простий, зручний конвертер і редактор мультимедіа файлів різних форматів.
4. VirtualDub – популярний відеоредактор, призначений для монтажу і редагування відеороликів різних форматів.
5. Avidemux – додаток для нескладного редагування відеофайлів.
6. VirtualDubMod – зручний відеоредактор, що підтримує безліч популярних форматів файлів. Це вдосконалена нова версія вже відомого VirtualDub.

Метою волонтерському проєкту «Підтримуємо, допомагаємо, віримо» є інформування аудиторії про діяльність волонтерського центру ТНПУ, який став міцним тилом для українських військових, тероборони та переселенців, створення захоплюючих відеоісторій про волонтерів та переселенців, підготовка відеоінтерв'ю із ректором, викладачами та студентами університету, які з початком повномасштабної війни в Україні почали активно займатися волонтерством. Головним завданням творчої роботи є створення якісних сюжетів про діяльність волонтерського центру, атмосферних фоторепортажів, у яких відображена єдність університетської родини. Виконання проєкту виходить за межі дисциплін спеціалізації, адже в процесі роботи визріла ідея, суть якої полягала у різносторонньому висвітленні волонтерства в ТНПУ, тому студентам-журналістам інших курсів було запропоновано поділитися своїми історіями, які, після технічного опрацювання, розміщувалися на різних освітніх платформах [6].

Наведемо приклади медіапродуктів, які студенти створили у різних жанрах:

1. *Інформаційний відеосюжет* про діяльність волонтерського центру (загальний хронометраж якого 3:01 хв) виконаний із дотриманням усіх вимог до такого типу контенту [9]. Здобувачка вищої освіти відзняла синхрони координатора волонтерського центру, ректора ТНПУ та проректора з навчально-методичної роботи ЗВО. Студентка, що працює кореспонденткою «Терену», створила телесюжет про роботу волонтерського центру ТНПУ, хронометраж якого складає 2:16 хв. У роботі присутні синхрони деканів факультетів ТНПУ, викладачів та представника навчально-методичного відділу. Зміст відеосюжетів містить ідею,

інтерактивні елементи (питання) з додаванням ефектів та звукового супроводу, що свідчить про високий рівень виконаного завдання.

2. *Відеоінтерв'ю* з ректором ТНПУ Богданом Богдановичем Буяком – розповідь про діяльність волонтерського центру ТНПУ, роздуми про війну росії проти України [9] та історії про внутрішньо переміщених осіб, у яких розповідається про долі людей із Києва, Харкова, Миколаєва та Бучі, що переїхали до Тернополя [8]. Вибір локації, побудова питань та їх послідовність, дотримання професійних стандартів, журналістської етики вказує на високий рівень виконання творчого проєкту, а розміщення серії відеоінтерв'ю на Ютуб-каналі отримали значну кількість переглядів та позитивні відгуки аудиторії. Варто відмітити й те, що відеоконтент привернув увагу «Суспільного» Тернопіль. Журналісти телеканалу у своїй програмі розповіли про технологію створення відеоінтерв'ю студентами ТНПУ [2].

3. У форматі *сторітелінгу* висвітлено волонтерство студентів факультету філології і журналістики. Про команду волонтерів журналістка Олена Гринюк зробила окремий випуск у межах документального проєкту «Війна і ми» під назвою «Українські волонтери: і зірку з неба, і новий бронік» [5]. Окрім якісного монтажу, варто відмітити те, що у центрі сюжету цікава історія, у якій відображається досвід волонтерів. Матеріал добре структурований і повністю відповідає правилам створення медіатексту у такому форматі.

4. В межах проєкту студентами презентовано серію *мистецьких постерів* із висловлюваннями відомих українців та дебют фотопроекту «Ukrainka», у якому авторські знімки змонтовані у відеоролик. Такий формат творчої роботи дає можливість швидко зорієнтувати аудиторію в проблемі за допомогою візуальної «анотації».

Отже, за результатами представлених студентських робіт можемо зробити висновок, що створений у межах дисциплін спеціалізації: інтернету й телебачення відеоконтент є результатом сформованих знань, умінь і навичок, здобутих під час вивчення предметів журналістського фаху. Втілення ідей на практиці, володіння технічними засобами та дотримання як алгоритмів створення відео, так і інформаційних платформ, на яких вони розміщені, є результатом якісної фахової підготовки майбутніх журналістів.

Список використаних джерел

1. Драган-Іванець Н., Синоруб Г. Навчальне відео як творчий проєкт студентів-журналістів в умовах дистанційного навчання (на прикладі дисципліни «Спеціалізація: інтернет, телебачення»). Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Педагогіка. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2021. № 2. С. 137–144.

2. Західна М. Тернопільська студентка знімає ролики про переселенців. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=3WIEmi8yQZU>.

3. Змішане навчання: як організувати якісний освітній процес в умовах війни. НУШ. URL: <https://nus.org.ua/articles/zmishane-navchannya-yak-organizuvaty-yakisnyj-osvitnij-protses-v-umovah-vijny/> (дата звернення: 17.10.2022).

4. Кафедра журналістики ТНПУ. Стартує волонтерський проєкт факультету філології і журналістики ТНПУ «Підтримуємо, допомагаємо, віримо». URL: https://tnpu.edu.ua/news/7210/?sphrase_id=37293 (дата звернення: 17.10.2022).

5. Кафедра журналістики ТНПУ. Студентка ТНПУ стала героїнею 3-го випуску документального проєкту «Війна і ми». URL: https://tnpu.edu.ua/news/7274/?sphrase_id=37294 (дата звернення: 17.10.2022).

«Сучасні цифрові технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи», 10-11 листопада 2022, № 9

6. Ковалко С. Волонтерам приємно, коли про них говорять» Історія студентки ТНПУ Вікторії Стрілець. URL: https://tnpu.edu.ua/news/7222/?sphrase_id=37293 (дата звернення: 17.10.2022).
7. Розробка і створення відеофільму. Народна освіта. URL: <https://narodna-osvita.com.ua/5364-rozrobka-stvorennya-vdeoflmu.html> (дата звернення: 17.10.2022).
8. Студентка ТНПУ Жанна Деркач знімає ролики про переселенців. URL: https://tnpu.edu.ua/news/7482/?sphrase_id=37297 (дата звернення: 17.10.2022).
9. ТНПУ працює, щоб наблизити перемогу України. Коротке інтерв'ю з ректором університету Богданом Буяком. URL: https://tnpu.edu.ua/news/7164/?sphrase_id=37305 (дата звернення: 17.10.2022).

ВИКОРИСТАННЯ ПРИНЦИПУ ВUOD ПРИ ДИСТАНЦІЙНІЙ ФОРМІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Сіпій Володимир Володимирович

кандидат педагогічних наук, провідний науковий співробітник відділу біологічної, хімічної та фізичної освіти,
Інститут педагогіки НАПН України,
sipiy@ukr.net

Реформування системи освіти передбачає оснащення сучасними технічними засобами навчання приміщень закладів освіти. В межах реалізації Концепції «Нова українська школа» за рахунок освітньої субвенції кабінети початкової школи оснащено мультимедійним проектором, телевізором, документ-камерою, ноутбуком з вбудованою web-камерою, багатофункціональним пристроєм або комплектом принтер та сканер та іншими сучасним технічними засобами навчання. У старшій та основній школі матеріально-технічне забезпечення кабінетів оновлюється переважно за рахунок коштів виділених місцевими бюджетами [2].

До 2020 року освітній процес у закладах загальної середньої освіти відбувався здебільшого в очному форматі, вчителі та учні мали можливість повноцінно використовувати технічні засоби навчання, якими оснащений заклад освіти. У якості домашніх завдань пропонувались роботи, що передбачали використання матеріалів паперового підручника, а у якості домашніх експериментів та спостережень завдання з використанням побутових приладів та матеріалів.

В умовах довготривалих карантинів, які запроваджувались з 2020 року через пандемію коронавірусної хвороби, заклади загальної середньої освіти змушені були запровадити дистанційний формат організації освітнього процесу. Цей формат навчання використовувався як для окремих класів у яких було виявлено спалахи захворювання, так й закладу освіти в цілому [3]. А при потраплянні регіону до червоної зони епідеміологічної небезпеки, через карантинні обмеження, відвідування закладів освіти було заборонено усім учасниками освітнього процесу.

Технічні засоби навчання, що використовуються в освітньому процесі за очною формою навчання, також можуть використовуватись й при організації навчання за дистанційною формою [4]. Вчителі, для організації робочого місця вдома мають можливість, за потреби, отримати шкільне обладнання: документ-камера, ноутбук, цифрова лабораторія тощо. Матеріально-технічне забезпечення закладу освіти при дистанційній формі організації навчальних занять повноцінно не використовується через його малу мобільність.